

Nyt fokus: Konkurrence på kvalitet sikrer fremtidens ambulanceudbud

Det præhospitale beredskab er en helt vital del af det danske sundhedssystem, og det er afgørende, at udbuddene på området sikrer forsynings-sikkerheden, trygheden og sikkerheden for borgerne. Det har de senere års udvikling imidlertid skabt tvivl om i forbindelse med de problemstillinger, der er opstået ved de seneste ambulanceudbud.

Før næste runde af ambulanceudbud skal vi sammen gøre en massiv indsats for at fremtidssikre beredskabet og undgå nye kaotiske situationer og utilstrækkelige løsninger.

Med afsæt i analysearbejde foretaget af konsulenthuset LEAD Agency, der har interviewet eksperter, politikere og øvrige interessenter på området, præsenterer Reddernes Udviklingssekretariat/3F i dette papir fire konkrete skridt til bedre ambulanceudbud.

Kort fortalt bør de kommende udbud indeholde klare indikatorer for kvalitet, være præget af øget gennemsigtighed, skabe bæredygtige løsninger for uddannelse af reddere samt langt bedre rum for innovation og nytænkning.

Fra konkurrence på pris til konkurrence på kvalitet

Der har i de senere år været stort politisk fokus på at skabe øget konkurrence på det præhospitale område. Udbuddene har imidlertid primært været designet til at skabe konkurrence på prisen og ikke på kvaliteten af ambulanceberedskabet.

Baggrunden er, at vi i dag mangler tilstrækkelig viden om, hvad kvalitet er på det præhospitale område. Responstider er reelt det eneste kvalitetsparameter, operatørerne i dag måles på, selv om det er veldokumenteret, at kort responstid kun er afgørende ved forholdsvis få kørsler til patienter med f.eks. hjertestop. Andre mulige indikatorer som effekten af behandlingen på skadestedet, indlæggelsestider, kommunikationen mellem reddere og læger på akutmodtagelserne mv. indgår i dag ikke som kvalitetskriterier i udbuddene, fordi vi mangler forskningsbaseret viden om dem.

Resultatet er blevet meget detaljerede og driftsfokuserede udbud, der

kun egner sig til snævre prissammenligninger, men mangler fokus på kvalitet, incitamenter til innovation og udvikling samt klare krav til uddannelse. Konsekvensen er i praksis en intens konkurrence på løn- og arbejdsvilkår. Der er brug for en ny tilgang til udbud af ambulancedriften. Det handler grundlæggende om at sætte kvalitet, innovation og bæredygtige løsninger i højsædet gennem fire skridt til bedre ambulanceudbud.

Fire skridt til bedre ambulanceudbud

1. Klare indikatorer for kvalitet i udbuddene

Forudsætningen for at kunne fokusere på kvalitet er, at vi får udviklet klare – og fælles – indikatorer og målepunkter. Regionerne skal øremærke midler til forskning i præhospital kvalitet, og alle aktører på området (reddere, akutlæger, regioner, forskere, faglige organisationer mv.) bør sætte sig sammen og udvikle meningsfulde indikatorer, der giver værdi for patientbehandlingen. De centrale indikatorer for kvalitet skal herefter skrives ind som mål i de fremtidige udbud.

Resultat: Konkurrence på kvalitet og effekt med værdi for patientbehandlingen og ikke kun på pris.

2. Midler til innovation og nytænkning

Regionerne bør øremærke midler til innovation og nytænkning på ambulanceområdet. Med krav om at afsætte fx 3 pct. af en budgetsum til innovation og udvikling bliver operatørerne tilskyndet til at udvikle nye løsninger, afprøve nye idéer, ny teknologi mv. Det er simpelthen en del af opgaven. Dermed kan det også give mening, at udbuddene fremover bliver funktionsudbud, som fokuserer mere på resultater og effekter frem for driftudbuddenes fokus på detaljerede proceskrav, detailopgaver og køretøjers specifikationer.

Resultat: Langsigtet og bæredygtig udvikling af kvaliteten og effekten af ambulancedriften til gavn for patienterne og sundhedsvæsenet.

3. Øget gennemsigtighed via kontroludbud

Indikatorer for kvalitet, brugen af funktionsudbud og incitamenter til innovation skal gøre udbud på ambulanceområdet mere attraktiv for flere operatører. Og der er brug for en skærpet konkurrence. Samtidig er der brug for langt større gennemsigtighed og mere fair vilkår. Det kan regionerne sikre via kontrolbud som grundlag for vurdering af de privates tilbud. Det er selvsagt afgørende, at de offentlige kontrolbud skal omfatte realistiske udgifter til ledelse, administration, husleje, IT mv. for at sikre en reel benchmark.

Resultat: Reel gennemsigtighed og mulighed for udvikling.

4. Fremtidssikker uddannelse af reddere

Regionerne bør skrive krav om uddannelse direkte ind i udbuddene. En operatør bør til enhver tid have 10 pct. elever i sin stab, og kontrakterne bør rumme sikkerhed for, at elever virksomhedsoverdrages ved overgang til en ny operatør.

Resultat: Med 10 pct. elever i alle stabe i alle fem regioner er Danmarks behov for reddere fremtidssikret i kraft af, at regionerne har taget et fælles ansvar.

Reddernes Udviklingssekretariat /3F arbejder målrettet for, at de fire skridt implementeres i de kommende udbud på ambulanceområdet.